

2023-06-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: ALN-2023-00090

Remissvar av förslag till Nödvattenplan 2023–2026

Förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar remissvar av förslag till Nödvattenplan 2023-2026 till kommunstyrelsens arbetsutskott för vidare hantering.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott översänder ärende om Nödvattenplan i enlighet med tjänsteskrivelsen den 27 februari 2023 för yttrande till berörda nämnder och verksamheter. I samband med detta ombeds äldrenämnden besvara ett antal frågor kring förslaget Nödvattenplan 2023-2026. Äldrenämnden är positiva till och ställer sig bakom förslag till nödvattenplan. Äldrenämnden anser att den föreslagna nödvattenplanen utgör en viktig grund och bra stöd i arbetet med att säkerställa risk och sårbarhetsanalys (RSA) samt kris- och beredskapsplaner. Äldrenämnden ser ett behov av förtydligande av vilken funktion inom Nacka kommun som ska vara ansvarig för att det finns aktuell information om nödvatten på kommunens hemsida. Äldrenämnden har i dagsläget inte tillräcklig kunskap om samtliga anordnare och utförarens lokala kapacitet att hantera en situation då dricksvatten inte kan levereras via ordinarie ledningsnät. Ett arbete för att säkerställa denna kunskap har påbörjats inom ramen för äldrenämndens risk- och sårbarhetsanalys, där brist på vattenförsörjning är en av de viktigaste riskerna.

Ärendet

Bakgrund

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet och nödvattenförsörjning en grundläggande del av kommunens krisberedskap. För att minimera konsekvenserna vid en störning i dricksvattenförsörjningen krävs planering och samverkan mellan kommun och verksamhetsutövare i en förankrad nödvattenplan. Syftet med nödvattenplanen är att den ska vara ett stöd för att effektivt kunna hantera en vattenbrist eller störning i Nacka kommuns ordinarie dricksvattenförsörjning. Sedan hösten 2022 har ledningsstaben i Nacka kommun haft i uppdrag från kommunstyrelsen att tillsammans med Nacka Vatten och Avfall (NVOA) ta fram ett förslag på nödvattenplan. Att en verksamhet identifierats som samhällsviktig och finns med i prioriteringsunderlaget för nödvatten är ingen garanti för att nödvatten distribueras hela vägen fram till verksamheten. Enskilda och anordnare och utförare kan själva behöva ta sig till hänvisad punkt för att hämta sitt nödvatten.

Egen beredskap är därför ett viktigt alternativ för att säkerställa att anordnare och utförare kan hantera ett läge då dricksvatten inte kan levereras via ordinarie ledningsnät. För att nödvattenplanen ska fungera fullt ut behöver berörda nämnder och anordnare och utförare se till att det finns rutiner, resurser och kunskap för att säkerställa distribution av vatten från nödvattenplats eller tappstället till den slutliga användaren.

Ledningsstaben vill få synpunkter på följande frågor i remissförfarandet;

1. Vilka övergripande synpunkter på förslaget till nödvattenplan har ni?
2. Finns ytterligare samhällsviktiga verksamheter som bör övervägas att ta med i prioriteringen?
3. Behöver något förtydligas gällande ansvar och roller?
4. Finns tillräcklig beredskap och kunskap för att säkerställa att er verksamhet kan hantera ett läge då dricksvatten inte kan levereras via ordinarie ledningsnät?

Äldrenämndens synpunkter

Övergripande synpunkter på förslaget till nödvattenplan

Äldrenämnden ställer sig bakom förslag till nödvattenplan och bedömer att det är positivt att en kommunövergripande nödvattenplan tagits fram. Äldrenämnden anser att den föreslagna nödvattenplanen utgör en viktig grund och bra stöd i arbetet med att säkerställa risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt kris- och beredskapsplaner.

Ytterligare samhällsviktiga verksamheter som bör övervägas att ta med i prioriteringen

I förslaget till nödvattenplan framgår att kommunens prioriteringsordning vid nödvattenbrist är följande:

1. Särskilt boende för äldre (SÄBO), gruppbostäder enligt lagen om stöd och service (LSS) och socialpsykiatri samt sjukhus (liv och hälsa)
2. Förskola och skola upp till åk 6, polis och räddningstjänst (samhällets funktionalitet)
3. Samhällsviktiga företag och organisationer (samhällets funktionalitet)
4. Allmänheten

Äldrenämnden ställer sig bakom bedömningen av vilka verksamhetsområden som ska vara prioriterade i nödvattenplanen. Äldrenämnden vill lyfta fram att det även finns andra extra sårbara målgrupper inom nämndens verksamhetsområde som till exempel kunder som har hemtjänst och personlig assistans. Äldrenämnden anser därför att det vore bra om dessa målgrupper kunde tillhöra prioriteringsgrupp nummer tre i stället för nummer fyra. Även kunder med hemsjukvård bör lyftas in i prioriteringsgrupp tre.

Förtydligande gällande ansvar och roller

Ansvarsprincipen är en grundläggande princip i det svenska krishanteringssystemet. Det innebär att den som normalt ansvarar för en verksamhet även har ansvar i en krissituation. Där verksamheterna inte klarar att hantera krisen inom egen verksamhet tar kommunens övergripande krisorganisation över. Detta innebär att äldreheten och social- och äldre direktör har ansvar för att anordnare och utförare har beredskap och aktuella rutiner för att hantera ett avbrott i vattenförsörjningen.

Äldrenämnden anser att det är tydligt och rimligt att äldrenämnden och äldreheten inför en störning ansvarar för att informera och säkerställa att anordnare och utförare inom området är förberedda att hantera en nödvattensituation. Äldrenämnden anser även att det vid en störning är tydligt och rimligt att varje anordnare och utförare ska ha en egen beredskap och rutin för avbrott i vattenförsörjningen. Rutinen bör innehålla information om hur ett avbrott i vattenförsörjningen ska hanteras inom den egna verksamheten inklusive att kunna hämta vatten, koka vatten och skapa alternativa lösningar för sanitet och hygien.

Däremot anser äldrenämnden att det behövs ett förtydligande av vilken funktion inom kommunen som ska se till att det finns aktuell information om nödvatten på kommunens hemsida. Äldrenämnden vill även lyfta behovet av anpassad kommunikation för de målgrupper som inte är digitala.

Finns tillräcklig beredskap och kunskap för att säkerställa att verksamheten kan hantera ett läge då dricksvatten inte kan levereras via ordinarie ledningsnät

Äldrenämnden bedömer att det i dagsläget inte finns tillräcklig kunskap om samtliga anordnare och utförares lokala kapacitet att hantera en situation då dricksvatten inte kan levereras via ordinarie ledningsnät. Ett arbete med att säkerställa denna kunskap har påbörjats inom ramen för den sociala omsorgsprocessens risk och sårbarhetsanalys, där brist på vattenförsörjning är en av de viktigaste riskerna. Bland annat pågår arbete med att se över befintliga avtal samt rutiner och beredskapsplaner hos anordnare och utförare för att säkerställa att det finns tillräcklig beredskap och kunskap inom verksamheterna vid händelse av vattenbrist.

Ekonomiska konsekvenser

Den som normalt ansvarar för en verksamhet har även det ekonomiska ansvaret i en kris. Förslaget kan medföra ekonomiska konsekvenser i samband med eventuella beslut om utökad tid för anordnare och utförare inom hemtjänst eller personlig assistans vid införskaffande av material, kokning och hämtning av vatten mm.

Konsekvenser för barn

En nödvattenplan ökar förutsättningarna för att leverera ett dricksvatten av god kvalitet, detta är speciellt viktigt för barn som är särskilt känsliga. Det är positivt att boenden

inom LSS prioriteras vid en nödvattensituation för att i möjligaste mån upprätthålla en fungerande verksamhet.

Bilagor

Bilaga 1. Följebrev remiss nödvattenplan

Bilaga 2. Nödvattenplan 2023-2026

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Sociala Omsorgsprocessen

Åsa Dyckner
Gruppchef Kvalitetsgruppen IFO
Barn- och familjeenheten